

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/140/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201503
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8522201503.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, XXX XX I. T., 2 / W. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, XXX XX I. T., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, detí rodičov, otec: V. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, XXX XX I. T., zastúpený: JUDr. Vladimír Dlugolinský, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Levočská č. 1, 064 01 Stará Ľubovňa, matka: O. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, XXX XX I. T., konaní o návrhu otca na zníženie výživného, taktó

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Otec mal. detí (ďalej len navrhovateľ) sa návrhom doručeným súdu dňa 16.11.2022, domáhal zníženia výživného pre mal. I. zo sumy 140 eur na sumu 70 eur a pre mal. W. zo sumy 150 eur na sumu 70 eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že sa zmenila jeho finančná situácia od 01.10.2022 je evidovaný úradom práce, nakoľko bol prepustený z práce. K návrhu pripojil oznámenie o zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 01.10.2022.

2. Súd uznesením sp. zn. 2P/140/2022 zo dňa 04.01.2023 ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka - Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, matku a kolízneho opatrovníka vyzval aby sa k návrhu, ktorý im súčasne doručil, vyjadrili. Oboch rodičov vyzval k preukázaniu svojich osobných, majetkových a zárobkových pomerov.

4. Matka dieťaťa v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 23.01.2023 uviedla, že s návrhom nesúhlasí. Poukázala na nezodpovedné správanie sa otca s tým, že kto chce prácu si nájde a otec detí len špekuluje ako výživné neplatiť. Zdôraznila, že otec si detí podľa rozhodnutia súdu vôbec neberie. Zdôraznila, že náklady na starostlivosť o deti sa zvyšujú a všetko je len na nej. K vyjadreniu zdokladovala svoje aktuálne osobné, majetkové a zárobkové pomery ako aj špecifikovala výdaje na chod domácností a starostlivosť o mal. detí.

5. Súd nariadil informatívne stretnutie rodičov v rámci projektu cochem. Informatívne stretnutie sa uskutočnilo dňa 31.01.2023 no bolo neúspešné, keďže medzi rodičmi k uzatvoreniu rodičovskej dohody nedošlo.

6. Na pojednávani právny zástupca navrhovateľa na podanom návrhu trval, uviedol, že navrhovateľa k podaniu návrhu viedla skutočnosť, že nie z vlastnej viny minulý rok stratil zamestnanie, potom si aktívne hľadal prácu, zaevidoval sa ako uchádzač o zamestnanie, v čase evidencie uchádzačov o zamestnanie si zvýšil kvalifikáciu, absolvoval zväračský kurz. Následne v apríli sa zamestnal vo firme, ktorá pracuje v zahraničí - Holandsku, avšak kvôli zdravotným problémom nezvládol dlhú cestu z miesta bydliska do miesta výkonu práce a preto bol nútený pracovný pomer u tohto zamestnávateľa skončiť. V súčasnosti je opäť v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nakoľko sa podstatným spôsobom znížil jeho príjem, nie je schopný platiť doposiaľ stanovené výživné, preto žiada návrhu vyhovieť.

7. Navrhovateľ sa pojednávani na znížení výživného trval uviedol, že stratil prácu a doposiaľ stanovené výživné nedokáže platiť, v súčasnosti na základe vlastného rozhodnutia platí na obe deti 150 eur mesačne. Pracovný pomer u bývalého zamestnávateľa ukončil v októbri, dôvodom bol konkurz na firmu, u tohto zamestnávateľa dosahoval čistý mesačný príjem 750 eur, odstupne mu doposiaľ vyplatené nebolo. Potom do apríla bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberal dávku v nezamestnanosti v sume cca 530 eur mesačne. Od v apríli do 23.06.2023 bol zamestnaný vo firme, ktorá vykonávala práce v Holandsku, kde zarobil v čistom cca 1500 eur spolu s deťmi. Pracovný pomer u tohto zamestnávateľa ukončil zo zdravotných dôvodov, má problémy s lakťom, ramenom, platničkami. V dôsledku týchto zdravotných problémov nebol práceneschopný, no mal problém s cestovaním do Holandska. Je vyučený ako opravár poľnohospodárskych strojov, no v tomto odbore nikdy nepracoval, pracoval ako stavebný robotník, vodič aj špeciálnych vozidiel, je držiteľom vodičského oprávnenia všetkých skupín okrem autobusu. Sám nevie neviem čo by chcel robiť, hľadá si prácu ako zvärač, ako sústružník, skúšal sa zamestnať aj napr. v Orlove kde bol zamestnaný 7 dní a zarobil cca 200 eur. Ďalej uviedol, že má zdravotné problémy aj s hrudníkom, čo je zmena pomerov oproti stavu aký bol v čase poslednej úpravy výživného.

8. Matka detí na pojednávani s návrhom nesúhlasila, zdôraznila, že aj ona má zdravotné problémy s platničkami v dôsledku čoho je od 23.06.2023 práceneschopná. Tak ako v čase poslednej úpravy výživného je zamestnankyňou COOP Jednota s príjmom cca 800 eur, býva v rovnakom byte, náklady na bývanie sú cca 220 eur, spláca úver v sume 130 eur, platí internet, telefón, poistenie. Uzavrela, že na jej strane k žiadnej inej zmene pomerov nedošlo. K mal. deťom uviedla, že na ich strane došlo k zmene pomerov predovšetkým tým, že deti vyrástli a zvýšili sa náklady na starostlivosť o ne. Synovia navštevujú krúžky čo je finančné náročné, náklady na mal. na W. vyčíslila sumou cca 570 eur a na I. sumou 480 eur. Matka zdôraznila, že otec sa o deti nezaujíma, to že sa nestretávajú nie je v tom, že deti nechcú, ale dôsledkom toho, že otec o deti nemá záujem.

9. Kolízny opatrovník na pojednávani zdôraznil že sociálnym šetrením neboli zistené nedostatky v starostlivosti o dieťa. Navrhol návrh otca na zníženie výživného zamietnuť, pričom poukázal na potreby a vek mal. detí, že zníženie výživného nie je v ich záujme, ako aj na skutočnosť, že sa opakovane pokúšali prešetriť pomery na strane otca, otec na ich výzvy nereagoval a od susedov sa dozvedeli, že doma sa zdržiava málo, že pracuje v zahraničí.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/110/2020, týkajúceho sa starostlivosti súdu o maloleté deti, na základe čoho ustálil nasledovný skutkový stav :

11. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 2P/110/2020-153 zo dňa 14.10.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č.k. 22CoP/2/2022-194 zo dňa 07.06.2022 bola prvým výrokom schválená rodičovská dohoda o zmene úpravy stretávania sa otca s mal. deťmi, druhým výrokom bolo zvýšené výživné pre mal. I. na sumu 140 eur a pre mal. W. na sumu 150 eur mesačne počnúc dňom 01.09.2021, tretím výrokom bolo vyčíslené dlžné výživné, štvrtým výrokom bol v prevyšujúcej časti návrh zamietnutý a piatym výrokom bolo vyslovené, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

12. V čase poslednej úpravy výživného, t.j. november 2021 matka detí pracovala ako pokladnička v predajni v Starej Ľubovni, spoločnosti COOP Jednota Prešov s príjmom cca 740 eur mesačne, poberala rodinné prídavky na dve mal. deti, iný príjem nemala. Spolu s deťmi bývala v 1,5 izbovom byte, mesačne

náklady na bývanie vyčísli ako inkaso 208 eur, strava 190 eur, mobil 20 eur, hygiena 60 eur, ošatenie 70 eur, internet 13,24 eur, zdravotná starostlivosť 25 eur, komunálny odpad 29,20 eur, úver 137 eur. V apríli 2021 nadobudla do vlastníctva byt v ktorom ešte nebýva.

13. V súčasnosti matka detí naďalej pracuje pre spoločnosť COOP Jednota Prešov s čistým mesačným príjmom cca 840 eur mesačne, poberá rodinné prídavky na dve deti v sume 120 eur mesačne, iný príjem nemá. S deťmi býva v 2-izbovom byte, ktorého je vlastníčkou, náklady na bývanie predstavujú sumu 162 eur mesačne, ďalšie jej mesačné náklady činí elektrina 30 eur, plyn 10 eur, internet 13 eur, telefón 30 eur, úver 130 eur a ročné náklady TKO 98 eur, poistenie 98 eur a daň z nehnuteľností 19 eur.

14. V čase posledného rozhodovania o výživnom otec detí bol zamestnancom spoločnosti Eco Energy Point s.r.o. s čistým mesačným príjmom 751,85 eur, iný príjem nemal. V období od 01.02.2019 do 31.08.2020 bol držiteľom živnostenského oprávnenia s príjmom 1070 eur z čoho uhradil odvody do sociálnej poisťovne 164 eur a do zdravotnej poisťovne 74 eur. Býval v Starej Ľubovni v 2-izbovom byte, mesačne hradil inkaso 135 eur, internet 20 eur a splátku úveru 195 eur.

15. V súčasnosti je otec detí nezamestnaný evidovaný úradom práce od 24.06.2023. V období od 14.04.2023 do 23.06.2023 bol zamestnancom spoločnosti Bla-Vi s.r.o. so sídlom v Starej Ľubovni kde dosahoval čistý mesačný príjem 1435,50 eur, v tejto spoločnosti skončil pracovný pomer dohodou bez uvedenia dôvodu. V období od 01.10.2022 do 14.04.2023 bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie, bola mu priznaná dávka v nezamestnanosti v sume cca 559,10 eur mesačne. Pracovný pomer v spoločnosti Eco Energy Point s.r.o ukončil k 30.09.2022 z dôvodu organizačných zmien na pracovisku, pričom mu malo byť vyplatené odstupné v sume 1946,60 eur. Podľa jeho tvrdenia došlo u neho k zhoršeniu zdravotného stavu, okrem problémov s platničkami ktoré ho trápili aj v čase poslednej úpravy výživného pribudli u neho problémy s ramenom a hrudníkom. V dôsledku zdravotných problémov nebol práceneschopný. Otec detí naďalej býva v 2 izbovom byte ako v čase poslednej úpravy výživného, náklady na bývanie predstavujú sumu 133 eur, ďalšie jeho náklady predstavuje strava 150 eur, hygienické potreby 15 eur, telefón 12 eur, TKO 33 eur ročne a daň z nehnuteľnosti 27 eur ročne, okrem má platiť výživné 290 eur.

16. V čase posledného určenia výživného (október 2021) mal. I. bol žiakom 7. ročníka základnej školy, navštevoval alergologickú ambulanciu, bol sledovaný v kožnej a očnej ambulancii, nosil dioptrické okuliare. Náklady na jeho starostlivosť matka vyčísli sumou 452 eur mesačne. Mal. W. bol žiakom 5. ročníka základnej školy, navštevoval športovú triedu, hral hokej, bol zdravý, nenavštevoval žiadnu špecializovanú ambulanciu. Celkové náklady na jeho starostlivosť matka vyčísli sumou 502 eur mesačne.

17. V súčasnosti mal. I. od septembra nastúpi do 9. ročníka základnej školy, navštevuje futbalový krúžok a doučovanie z matematiky. Naďalej trpí alergiami, nosí dioptrické okuliare. Celkové náklady na jeho starostlivosť matka vyčísli sumou 568 eur mesačne (ošatenie 85 eur, strava doma 210 eur, hygienické potreby 25 eur, školské potreby 20 eur, ZRPŠ 10 eur ročne, školské výlety a vreckové 25 eur mesačne, bývanie 120 eur mesačne, lieky 20 eur mesačne, okuliare 100 eur ročne, kredit mobil 4 eura a doučovanie z matematiky 50 eur mesačne). Mal. W. navštevuje 6. ročník základnej školy, športovú triedu, hrá hokej s čím má matka zvýšené výdaje. Je zdravý. Náklady na jeho starostlivosť matka vyčísli sumou 475 eur mesačne (ošatenie 85 eur, strava doma 210 eur, školské potreby 20 eur, ZRPŠ 10 eur ročne, školské výlety a vreckové 25 eur mesačne, bývanie 120 eur mesačne, lieky 10 eur mesačne, kredit mobil 4 eura a náklady na hokejový klub)

18. Otec výživné pre mal. detí podľa súdneho rozhodnutia neplatí, sám si stanovil, že na výživu oboch detí bude prispievať sumou 150 eur mesačne. O detí neprejavuje záujem, nenavštevuje ich, nestretáva sa s nimi.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

19. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25. Podľa § 78 ods. 2 ZoR ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

26. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

27. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

29. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať rozhodovať znova.

30. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí:

31. Predmetom konania je návrh otca na zníženie výživného na sumu 70 eur pre každé z mal. detí z dôvodu, že z organizačných dôvodov ukončil pracovný pomer v spoločnosti Eco Enery Point s.r.o..

32. Naposledy bol rozsah výživného pre maloleté detí právoplatne určený v júni 2022.

33. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti.

34. Je nesporné, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami.

35. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej

budúce povolanie a pod.. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči ich dieťaťu, je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti (resp. pri rozhodovaní o zmene výšky už určeného výživného má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadiska, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa, a zároveň vychádza aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t.j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v slade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, vo vyššej miere zmierňujúce zdravotný handicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a podobne.

36. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (znižiť resp. zvýšiť výživné pre dieťa) je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

37. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. V ustanovení § 78 ods. 3 Zákona o rodine je zakotvená tzv. valorizačná klauzula, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov napríklad z cien spotrebného koša, miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Valorizačná klauzula sa môže uplatniť buď samostatne ako objektívny dôvod na zmenu rozhodnutia alebo spolu s inými dôvodmi.

38. Pri posudzovaní schopnosti a možností povinného rodiča nie sú rozhodné jeho skutočné zárobkové (majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (majetkové) pomery, dané napr. jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami.

39. Je nesporné, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami. V prípade výživného na maloleté dieťa sa vo všeobecnosti uplatňuje tzv. princíp potenciality (§75 ods. 1,2 ZoR), ktorý má prednosť pred princípom fakticity. V praxi to znamená, že súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Uvedenou otázkou sa vo svojej rozhodovacej činnosti zaoberal tak Ústavný súd ČR (nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 1181/07) ako aj Najvyšší súd SR (rozsudok zo dňa 20.2.2019, sp. zn. 3Cdo/236/2018) so závermi ktoré plne korešpondujú so závermi posudzovanej veci.

40. Otec mal. detí odôvodňoval potrebu zníženia výživného skutočnosťou, že je v zlej finančnej situácii keďže stratil zamestnanie v spoločnosti Eco Enery Point s.r.o., následne si síce našiel novú prácu, ktorú vykonával v zahraničí, avšak toto zo zdravotných dôvodov nemôže vykonávať a teda, že nie je schopný platiť súdom stanovené výživné.

41. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od právoplatnosti rozhodnutia súdu o určení rozsahu výživného, t.j. od júna 2022, nedošlo k takej zmene pomerov na strane povinného, t.j. otca mal. detí, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného podľa návrhu otca detí.

42. Otec detí sám dobrovoľne, bez uvedenia dôvodu skončil pracovný pomer dohodou v spoločnosti Bla-Vi s.r.o. so sídlom Jarmočná 1786/36 Stará Ľubovňa, v ktorej bol zamestnaný v období od 14.04.2023 do 23.06.2023 a kde dosahoval čistý priemerný mesačný príjem vrátane diét v sume 1 435,50 eur mesačne. Teda dvojnásobný plat ako v čase poslednej úpravy výživného. Navrhovateľ síce súdu tvrdil, že dôvodom skončenia pracovného pomeru u tohto zamestnávateľa boli jeho zdravotné problémy, avšak v dôsledku zdravotných problémov navrhovateľ nebol práceneschopný a tento dôvod nie je uvedený ako dôvod ukončenia pracovného pomeru v dohode o skončení pracovného pomeru.

43. Na základe uvedeného pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádzal z toho, že otec detí je v produktívnom veku, má 44 rokov, teda z hľadiska veku patrí do kategórie ľudí, ktorý sú na trhu práce žiadaní. S poukazom na vyššie uvedené, ako aj skutočnosť, že sám sa vzdal zamestnania kde dosahoval príjem podstatne vyšší ako v čase posledného rozhodovania o výživnom súd má za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca detí, aby dosahoval takýto príjem t.j. cca 1400 eur, alebo príjem aspoň vo výške priemernej mzdy v hospodárstve SR ktorá je v sume 1327 eur mesačne.

44. Vychádzajúc z princípu potencionality príjmu otca t.j. z jeho o príjmu v sume 1 327 eur mesačne, súd má za to, že nie je dôvod aby došlo k zníženiu výživného pre každé z maloletých detí podľa návrhu otca, ktorý navrhuje znížiť výživné cca o polovicu doposiaľ stanoveného rozsahu, podľa názoru súdu nie je dôvod na žiadne zníženie výživného.

45. Súd má za to, že otec mal. detí je objektívne schopný dosahovať taký príjem aby si plnil zákonnú vyživovaciu povinnosť voči mal. deťom v súdom stanovenom rozsahu. Navyiac sa o mal. synov nezaujíma, nenavštevuje ich a výživné neplatí v súdom stanovenom rozsahu.

46. V neposlednom rade musí súd poukázať na ustanovenie § 78 ods. 3 Zákona o rodine, v ktorom je zakotvená tzv. valorizačná klauzula, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov napríklad z cien spotrebného koša, miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Valorizačná klauzula sa môže uplatniť buď samostatne ako objektívny dôvod na zmenu rozhodnutia alebo spolu s inými dôvodmi. Objektívne životné náklady, resp. ich zvýšenie vzhľadom na ekonomickú situáciu, a teda valorizačná zložka, je premietnutá ako u osôb povinných, tak aj oprávnených - deťoch. Od poslednej úpravy výživného na strane mal. detí došlo k podstatnému zvýšeniu nákladov s prihliadnutím na vzrast objektívnych potrieb vzhľadom na ich vek, vývoj, rast, zdravotný stav a s tým spojené náklady na stavovanie, ošatenie, zdravotnú starostlivosť, voľnočasové aktivity. Práve vzrast objektívnych potrieb detí neumožňuje zníženie výživného podľa návrhu otca.

47. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že na strane otca nedošlo k takej zmene pomerov ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, preto súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

48. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti prvému a druhému výroku tohto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).
Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Matka mal. detí a kolízny opatrovník sa po vyhlásení tohto rozsudku výslovne vzdali práva podať voči nemu odvolanie, čo potvrdili svojím podpisom do zápisnice súdu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.